

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88-T
Datum: 19. maj 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Carmel Agius, predsjedavajući
sudija O-Gon Kwon
sudija Kimberly Prost
sudija Ole Bjørn Støle – rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 19. maja 2009.

TUŽILAC
protiv
VUJADINA POPOVIĆA
LJUBIŠE BEARE
DRAGE NIKOLIĆA
LJUBOMIRA BOROVČANINA
RADIVOJA MILETIĆA
MILANA GVERE
VINKA PANDUREVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAJEDNIČKOM ZAHTJEVU ODBRANE
ZA PRIHVATANJE IZVJEŠTAJA VJEŠTAKA
PROFESORA LJUBOMIRA GOGIĆA**

Tužilaštvo:
g. Peter McCloskey

Odbрана:
g. Zoran Živanović i gđa Mira Tapušković za Vujadina Popovića
g. John Ostojić i g. Predrag Nikolić za Ljubišu Bearu
gđa Jelena Nikolić i g. Stéphane Bourgon za Dragu Nikolića
g. Aleksandar Lazarević i g. Christopher Gosnell za Ljubomira Borovčanina
gđa Natacha Fauveau Ivanović i g. Nenad Petrušić za Radivoja Miletića
g. Dragan Krgović i g. David Josse za Milana Gveru
g. Peter Haynes i g. Đorđe Sarapa za Vinka Pandurevića

Prijevod

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zajedničkom zahtjevu odbrane za prihvatanje izvještaja vještaka koji je pripremio profesor Ljubomir Gogić" (dalje u tekstu: Zahtjev), koji su 8. maja 2009. zajednički podnijeli Popović, Beara, Nikolić i Miletić (dalje u tekstu: zajednička odbrana) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Tužilaštvo je 28. aprila 2006. na povjerljivoj osnovi dostavilo svoj Spisak na osnovu pravila 65ter, koji je uključivao Momira Nikolića na spisku svjedoka tužilaštva.¹ Dana 2. novembra 2007., tužilaštvo je povuklo Momira Nikolića kao svjedoka tužilaštva, navodeći da je Nikolić "postao protivnik teze tužilaštva" i da je on "tokom pripremne sesije davao izjave za koje smatramo da nisu vjerodostojne".²
2. Pretresno vijeće je 10. marta 2009. izdalo nalog kojim je pozvalo Momira Nikolića da pristupi kao svjedok Vijeća,³ nakon čega je Momir Nikolić je dao iskaz u periodu od 21. do 28. aprila 2009.⁴ Tokom svog svjedočenja 24. aprila 2009. Momir Nikolić je porekao da je on rukom dopisao zabilješke koje se pojavljuju u dokaznom predmetu 1D00382, zapovijesti Krivaja 95, izdatoj 2. jula 1995 od strane Drinskog korpusa (dalje u tekstu: zapovijest od 2. jula).⁵
3. Zajednička odbrana traži prihvatanje izvještaja vještaka čiji je autor profesor Ljubomir Gogić (dalje u tekstu: Gogićev izvještaj).⁶ Gogićev izvještaj protivrječi svjedočenju Momira Nikolića, i zaključuje da je zabilješke na zapovijesti od 2. jula napisao Momir Nikolić.⁷

¹ Podnošenje pretpretresnog podneska tužilaštva u skladu s pravilom 65ter i spiska dokaznih predmeta u skladu s pravilom 65ter(E)(v), povjerljivo, 28. april 2006., Dodatak A, str. 4.

² T. 17398 (2. novembar 2007.).

³ Nalog da se pozove Momir Nikolić, 10. mart 2009.

⁴ T. 32894 (21. april 2009.) – T. 33364 (28. april 2009.).

⁵ T. 33199–33200 (24. april 2009.). DP 1D00382 je uvršten u spis 13. septembra 2007. Vidi T. 15387 (13. september 2007.); DP 1D00382, "Zapovijest Krivaja 95 koju je izdao Drinski korpus potpisana od strane general-majora Milenka Živanovića", datirana 2. jula 1995.".

⁶ Zahtjev, par. 25.

⁷ Zahtjev, Dodatak A, str. 5.

Prijevod

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

A. Zahtjev

4. Zajednička odbrana u Zahtjevu tvrdi da bi Gogićev izvještaj trebalo prihvati u skladu s pravilima 89(C) i 94bis Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).⁸ Gogićevim izvještajem zajednička odbrana "želi se usprotiviti novim dokazima koje je iznio Momir Nikolić [...] i osporiti vjerodostojnost Momira Nikolića".⁹

5. Zajednička odbrana tvrdi da Pretresno vijeće može primijeniti svoje diskreciono ovlaštenje da na osnovu pravila 89(C) prihvati Gogićev izvještaj.¹⁰ Po mišljenju zajedničke odbrane, primjena tog diskrecionog ovlaštenja je u ovoj kasnoj fazi postupka primjerena budući da je Gogićev izvještaj postao relevantan tek tokom svjedočenja Momira Nikolića, tj. poslije okončanja glavnih dokaznih postupaka svih strana u postupku.¹¹ Zajednička odbrana takođe primjećuje da su strane u postupku najmanje dva puta prije svjedočenja Momira Nikolića pokretale pitanje dotičnih rukom pisanih zabilješki.¹²

6. U prilog Zahtjevu, zajednička odbrana tvrdi sljedeće: (i) Pretresno vijeće je pozvalo Momira Nikolića tokom svog "traganja za istinom", a to traganje bili bi nepotpuno bez Gogićevog izvještaja; (ii) interesi pravde biće zadovoljeni prihvatanjem Gogićevog izvještaja; i (iii) prihvatanje Gogićevog izvještaja neće nanijeti štetu nijednoj od strana u postupku.¹³

7. Zajednička odbrana takođe tvrdi da primjena pravila 94bis, *mutatis mutandis*, na Gogićev izvještaj predstavljala primjerno postupanje.¹⁴ Po mišljenju zajedničke odbrane, profesor Gogić ne mora biti pozvan da svjedoči lično.¹⁵

⁸ Zahtjev, par. 5.

⁹ Zahtjev, par. 2.

¹⁰ Zahtjev, par. 6.

¹¹ Zahtjev, par. 2, 7.

¹² Zahtjev, par. 9–10, gdje se citira svjedočenje Richarda Butlera od 21. januara 2008. i Petra Vugara od 7. jula 2008.

¹³ Zahtjev, par. 15–19.

¹⁴ Zahtjev, par. 20.

¹⁵ Zahtjev, par. 24. Pravilo 94bis(C) predviđa da, ukoliko protivnička strana prihvati izjavu vještaka, Pretresno vijeće može tu izjavu uvrstiti u spis bez pozivanja svjedoka da svjedoči lično.

B. Odgovor tužilaštva

8. Tužilaštvo je 13. maja 2009. dostavilo svoj "Odgovor na Zahtjev zajedničke odbrane za prihvatanje izvještaja vještaka koji je pripremio profesor Ljubomir Gogić (dalje u tekstu: Odgovor tužilaštva), u kom je naznačilo da se ne protivi prihvatanju Gogićevog izvještaja bez unakrsnog ispitivanja.¹⁶

C. Borovčaninovo obavještenje i Pandurevićev odgovor

9. Borovčanin je 14. maja 2009. dostavio "Borovčaninovo obavještenje u prilog prihvatanju izvještaja vještaka koji je pripremio profesor Ljubomir Gogić (dalje u tekstu: Borovčaninovo obavještenje), a Pandurević je dostavio "Odgovor u ime Vinka Pandurevića na zajednički zahtjev odbrane za prihvatanje izvještaja Ljubomira Gogića" (dalje u tekstu: Pandurevićev odgovor), u kojima se nijedan od njih ne protivi prihvatanju Gogićevog izvještaja.¹⁷

III. MJERODAVNO PRAVO

10. Shodno pravilu 89(C), "[v]ijeće može prihvati bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost". Pravilo 89(D) predviđa da "[v]ijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrijednost".

11. Kada se radi o vještacima, pravilo 89(C) se takođe tumači tako da dopušta Pretresnom vijeću da utvrdi "da li dotični svjedok posjeduje dovoljnu stručnost u relevantnoj oblasti tako da njegovo mišljenje može pomoći Pretresnom vijeću".¹⁸

12. Pored toga, iako pravilo 94bis predstavlja opšte pravilo u vezi s vještacima,¹⁹ ono ne predviđa konkretnе smjernice u vezi s kriterijumima za prihvatanje izvještaja vještaka.²⁰

¹⁶ Odgovor tužilaštva, str. 1.

¹⁷ Borovčaninovo obavještenje, par. 2; Pandurevićev odgovor, par. 2.

¹⁸ Odluka po obavijesti odbrane na osnovu pravila 94bis u vezi s izvještajem vještaka Richarda Butlera, 19. septembar 2007., par.26.

¹⁹ Pravilo 94bis predviđa sljedeće: "(A) Potpuna izjava i/ili izvještaj svakog vještaka koga poziva strana u postupku objelodanjuje se u roku koji odredi pretresno vijeće ili pretpretresni sudija. (B) u roku od trideset dana od objelodanjanja izjave i/ili izvještaja vještaka, [...] suprotna strana će dostaviti službenu obavijest o sljedećem: (i) da li prihvata izjavu i/ili izvještaj vještaka; ili (ii) da li vještaka želi unakrsno ispitati; i (iii) da li osporava kvalifikovanost svjedoka kao vještaka, ili relevantnost cijele izjave i/ili izvještaja ili nekog njihovog dijela, navodeći koje dijelove osporava".

Prijevod

Praksa Međunarodnog suda predviđa sljedeće uslove prihvatljivosti izjava ili izvještaja vještaka: (1) da je dotični svjedok klasifikovan kao vještak; (2) da predmetne izjave ili izvještaji zadovoljavaju barem minimalne standarde pouzdanosti; (3) da su predmetne izjave ili izvještaji relevantni i da imaju dokaznu vrijednost; i (4) da je sadržaj predmetnih izjave ili izvještaja u okviru priznatog stručnog znanja svjedoka vještaka".²¹

IV. DISKUSIJA

13. Pretresno vijeće primjećuje da zajednička odbrana želi osporiti nedavno svjedočenje svjedoka Vijeća Momira Nikolića putem prihvatanja Gogićevog izvještaja. Zbog toga, i u svjetlu značaja zapovijesti od 2. jula za ovaj predmet, Pretresno vijeće smatra da je Gogićev izvještaj relevantan i da ima dokaznu vrijednost. Pretresno vijeće takođe smatra da je prihvatanje Gogićevog izvještaja u interesu pravde i da će mu pomoći da utvrdi istinu. Iz navedenih razloga, prihvatanje Gogićevog izvještaja u ovako kasnoj fazi postupka je opravdano.

14. Kada je riječ o Gogićevoj stručnosti i pouzdanosti Gogićevog izvještaja, Pretresno vijeće prihvata tvrdnje iznesene u Gogićevom izvještaju o njegovoj stručnosti,²² i prima na znanje da se tužilaštvo ne protivi njegovom prihvatanju bez unakrsnog ispitivanja.²³

²⁰ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka-vještaka, 30. januar 2008. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Popović*), par. 21; Odluka po obavijesti odbrane na osnovu pravila 94bis u vezi s izvještajem vještaka tužilaštva, Richarda Butlera, 19. september 2007., par. 29; *Tužilac protiv Boškoskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, Odluka po zahtjevu za izuzimanje predloženog iskaza vještaka Bezruchenka i njegovog izvještaja, 17. maj 2007., par. 8.

²¹ Odluka po žalbi u predmetu *Popović*, par. 21.

²² Vidi Zahtjev, Dodatak A, par.1.

²³ Vidi Odgovor tužilaštva, str. 1. U Borovčaninovom obavještenju i Pandurevićevom odgovoru, obje te strane izjavljaju da se ne protive prihvatanju Gogićevog izvještaja, ali se ne izjašnjavaju po pitanju unakrsnog ispitivanja. Vidi Borovčaninovo obavještenje, par. 1–2; Pandurevićev odgovor, par. 1–2.

Prijevod

V. DISPOZITIV

15. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 85, 89 i 94bis Pravilnika, Pretresno vijeće ovim **ODOBRAVA** Zahtjev i odlučuje da se Gogićev izvještaj uvrsti u spis bez unakrsnog ispitivanja.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
O-Gon Kwon,
sudija

Dana 19. maja 2009.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]